

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Zaaknummer Z-25-543373
 Documentnummer DOC-25-1109163
 Naam commissielid Y. Buwalda
 Fractie GemeenteBelangen
 Onderwerp Commissievragen GemeenteBelangen raadsce. 13-10
 agendapunt 10.1 Nieuw beleidsplan 2026-2030 WerkSaam
 Datum waarop de vraag is gesteld 6 oktober 2025

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de commissievergadering.

Portefeuillehouder
 Afdeling

1.	Helaas constateert GemeenteBelangen dat de balans tussen bestaanszekerheid en arbeidsparticipatie onder druk staat, met name voor personen die (nog) niet kunnen werken. Welke mogelijkheden zijn er voor de gemeente en op basis van het beleidsplan om hierin stappen te ondernemen?
antwoord	De Participatiewet ging er in beginsel vanuit dat iedereen kan werken. In de praktijk blijkt dat dit niet het geval is. Met de komst van de Participatiewet in Balans wordt er meer rekening gehouden met mensen die (nog) niet kunnen werken. Vanuit het Rijk wordt er nu onderzocht of er voor deze groep in de toekomst een aparte regeling mogelijk is. Wel gaat de nieuwe wet er nog steeds van uit dat werk het uiteindelijke doel is als dat haalbaar is. Voor de groep die nog niet aan het werk kan zijn er nieuwe instrumenten zoals maatschappelijke participatie. Wanneer iemand zich vanuit maatschappelijk participatie ontwikkelt richting parttime werk is er in de Participatiewet in balans een generieke inkomstenvrijlating opgenomen. Iedereen die werkt, maar daarnaast nog deels een uitkering ontvangt mag 15% van het verdiende loon houden. Dat is nu nog voor een bepaalde duur en straks wordt dat duurzaam als blijkt dat meer werken niet haalbaar is. Dat vergroot iemands bestaanszekerheid. Daarnaast kunnen we ook nog bijzondere bijstand bieden om de bestaanszekerheid te vergroten van de groep die langdurig in de bijstand zit.
2.	Nieuw taken als WEB, Regionaal Werkcentrum en Participatiewet in balans kosten geld en personele middelen. Waar komen deze vandaan?
Antwoord	Nieuwe taken of implementatie van nieuwe wetgeving gaan gepaard met extra financiële middelen vanuit het Rijk om deze te bekostigen. Hieruit kunnen kosten voor onder andere extra personele inzet voldaan worden. Hieronder staat weergegeven hoe dit voor de genoemde taken geregeld is: 1. De Participatiewet in Balans is geen nieuwe taak. Voor implementatie van de wijziging van de Participatiewet komen incidentele middelen. De structurele middelen worden verhoogd.

	2. Het Regionaal Werkcentrum is voor de gehele arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord en wordt betaald vanuit bestaande en nieuwe middelen die vanuit het Rijk naar centrumgemeente Alkmaar gaan. 3. De uitvoering van de WEB ligt bij WerkSaam. Dit voert WerkSaam sinds hun oprichting al voor ons uit. Het geld voor de uitvoering komt vanuit het Rijk en is bedoeld voor de hele arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord. Het geld komt daardoor binnen bij centrumgemeente Alkmaar en wordt van daaruit verdeeld over de gemeenten.
3.	Kan u aangeven op welke manier WerkSaam omgaat met de druk op gemeenten als de doelgroep steeds complexere problematiek kent?
Antwoord	We zien dat steeds meer cliënten meerdere problemen ervaren die de afstand naar werk vergroten. Dit is overigens een landelijk signaal. Onze methodische re-integratie-aanpak geeft snel inzicht in deze problematiek. WerkSaam past de re-integratievoorzieningen hier ook op aan. Zo zijn er sinds enkele jaren lifecoaches die cliënten helpen bij het aanpakken van hun problemen om zo kleine stappen richting werk te zetten. Ook zetten we meer voorzieningen gericht op psychische klachten in. De gemiddelde verblijfsduur van cliënten die een uitkering bij WerkSaam hebben is met 59 maanden fors lager dan het landelijk gemiddelde (71 maanden).
4.	Kent WerkSaam instrumenten om uitstroompremie, loonkostensubsidie en jobcoaching structureel te meten en bij te sturen?
Antwoord	WerkSaam zet voor de re-integratie verschillende instrumenten in bij dezelfde cliënt in. Hierbij wordt maatwerk toegepast afhankelijk van de situatie van de cliënt. Per cliënt is het lastig om aan te tonen welk van de instrumenten de uiteindelijke doorslag tot uitstroom heeft gegeven. Juist de combinatie van verschillende instrumenten en het frequent spreken van de cliënt leidt ertoe dat onze uitstroom hoger is dan landelijk gemiddeld en meer duurzaam. Uiteraard wordt aan de hand signalen vanuit de uitvoering, afdelingen juridische zaken of kwaliteit, en cliënttevredenheidsonderzoeken het beleid regelmatig onder de loep genomen. Daarnaast neemt WerkSaam deel aan diverse benchmarks en ondernemen we actie als daar aanleiding toe is. Denk aan afwijkende getallen ten opzichte van het landelijk beeld.

